

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

सहायक नियंत्रक वेधमापनशास्त्र, गट-ब यांच्याकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, मंगळवार, दिनांक ९ ऑक्टोबर २०१२

[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-००]

(एकूण गुण—१००)

पेपर क्रमांक १

महाराष्ट्र नागरी सेवा व आस्थापना विषयक नियम.

(पुस्तकांसह)

सूचना.—(१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(२) उत्तराचे पुष्ट्यर्थ नियमातील तरतूद नमूद करा.

(३) प्रत्येक प्रश्नाचे गुण समासामध्ये दर्शविले आहेत.

	गुण
१. खालीलपैकी कोणत्याही चारांवर संक्षिप्त टिपा लिहा :—	२०
(अ) पदग्रहण कालावधी	
(ब) निर्वाह भत्ता	
(क) अध्ययन रजा	
(ड) धारणाधिकार	
(इ) वेतनाचे कमीकरण	
२. शासकीय कर्मचाऱ्यांवर लादता येणाऱ्या जबर व मामुली शिक्षांबाबत सविस्तर लिहा. २०	२०
३. खालील बाबतीत शासकीय कर्मचाऱ्यांवर निर्धारित केलेली बंधने याबाबत सविस्तर लिहा :— २०	२०
(अ) भेटवस्तू स्वीकारणे	
(ब) खाजगी व्यापार / नोकरी	
(क) राजकारणातील सहभाग.	
४. शासकीय कर्मचाऱ्यांचे सेवाभिलेख सुस्थितीत ठेवणे याबाबतची कार्यपद्धती सविस्तर विशद करा. २०	२०
५. शासकीय कर्मचाऱ्यांना देय असणाऱ्या सर्व रजा प्रकाराबाबत सविस्तर लिहा. २०	२०
६. पुढील दोन्हीमधील फरक स्पष्ट करा :— २०	२०
(अ) शासकीय सेवेतून निलंबित करणे आणि बडतर्फ करणे.	
(ब) तात्पुरते पद आणि कायमचे पद.	
(क) परिविक्षाधीन व शिकाऊ उमेदवार.	
(द) प्राथमिक भत्ता आणि उच्चतर प्राथमिक भत्ता	

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR THE NOMINATED OR PROMOTED
ASSISTANT CONTROLLERS, LEGAL METROLOGY, GROUP-B.**

MUMBAI, TUESDAY, 9TH OCTOBER 2012

[TIME—10-00 A.M. TO 1-00 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER I

**MAHARASHTRA CIVIL SERVICES RULES PERTAINING TO
ESTABLISHMENT.**

(With Books)

N.B.—(1) Solve any *five* questions.

(2) An authority must be quoted in support of your answer.

(3) The marks for each question are indicated in the margin.

	Marks
1. Write short notes (any <i>four</i>) :—	20
(a) Joining Time	
(b) Subsistence Allowance.	
(c) Study leave.	
(d) Licn.	
(e) Reduction of Pay.	
2. Describe the major and minor punishment which can be imposed on the Government Servants.	20
3. Describe the Restrictions imposed upon the Government Servants in respect of—	20
(a) Acceptance of Gifts.	
(b) Private Trade / Employment.	
(c) Participation in Political Activities.	
4. Describe in detail about the procedure to maintain Service Record of Government Servant.	20
5. State various kinds of leave admissible to Government Servant and describe them.	20
6. Distinguish between the following :—	20
(a) Suspension and Dismissal from Government Service.	
(b) Temporary Post and Permanent post.	
(c) Probationer and Apprentice.	
(d) House Rent Allowance and Compensatory Local Allowance.	

CON 582

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

सहायक नियंत्रक वैधमापनशास्त्र, गट-ब यांच्याकरिता नामनिर्देशित अथवा पदोन्नतीसाठी
विभागीय परीक्षा

मुंबई, मंगळवार, दिनांक ९ ऑक्टोबर २०१२

[वेळ : दुपारी २-३० ते सायंकाळी ५-३०]

(एकूण गुण—१००)

पेपर क्रमांक २

महाराष्ट्र नागरी सेवा व लेखाविषयक नियम.

(पुस्तकांसह)

सूचना.—(१) सर्व प्रश्नांना समासात नमूद केल्यानुसार समान गुण आहेत.

(२) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

	गुण
१. (अ) महाराष्ट्र सर्वसाधारण (भविष्यनिर्वाह निधी) नियम, १९३६ नुसार कुटुंबाची व्याख्या स्पष्ट करा.	१०
(ब) व्याख्या लिहा (कोणत्याही दोन) :—	१०
(१) कर्तव्य	
(२) समयश्रेणी वेतन	
(३) स्थानिक निधी.	
२. शासकीय कर्मचारी सेवेत असतांना मृत्यू झाल्यास ; त्यांना देय असलेले कुटुंब-निवृत्ति-वेतन व मृत्यू-उपदान याचे निर्धारण प्राधिकृती स्पष्ट करा.	२०
३. (अ) टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :—	१०
(१) प्रवास भत्यासंबंधी नियंत्रण अधिकाऱ्याचे कर्तव्य.	
(२) शिक्षा म्हणून वेतन कपात करणे.	
(३) पुनर्नियुक्त निवृत्त वेतनधारकाची वेतन निश्चिती.	
(ब) वेतन वाढीसाठी जमेस धरावयाची सेवेबाबत तरतुदी विशद करा.	१०
४. सरकारी लेखामधील ठेवीचे सर्वसाधारण वर्गीकरण कोणते ? प्रत्येक प्रकार स्पष्ट करा.	२०
५. महाराष्ट्र नागरी सेवा निवृत्ती नियम, १९८२ नुसार शासकीय कर्मचाऱ्यास तात्पुरते निवृत्तिवेतन व उपदान देण्याच्या कार्यपद्धतीचे विवेचन करा.	२०
६. आकस्मिक खर्चाचे वर्गीकरण कसे केले जाते ते उदाहरणाद्वारे स्पष्ट करा.	२०

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR THE NOMINATED OR PROMOTED
ASSISTANT CONTROLLERS, LEGAL METROLOGY, GROUP-B.**

MUMBAI, TUESDAY, 9TH OCTOBER 2012

[TIME--2-30 P.M. TO 5-30 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER II

MAHARASHTRA CIVIL SERVICES, ACCOUNTS RULES.

(With Books)

N.B.—(1) All Questions carries **equal** marks given in the margin.

(2) Solve any **five** questions.

	Marks
1. (a) Define the term 'Family' under the Maharashtra GPF Rules, 1936.	10
(b) Write a definition (any Two) :—	10
(i) Duty.	
(ii) Time-Scale Pay.	
(iii) Local fund.	
2. State the procedure regarding the determination and authorization of the amount of family Pension and death gratuity when a Government Servant die while in service.	20
3. (a) Write short notes on (any two) :—	10
(i) Duties of controlling officers for traveling allowance.	
(ii) Reduction of pay as a major Penalty.	
(iii) Fixation of pay of re-employed pensioner.	
(b) Describe the service for counting the increment of Basic Pay.	10
4. Describe the type of Government deposit and Explain each with details.	20
5. Describe the procedure for granting provisional pension and gratuity as laid down in Maharashtra Civil Services (Pension) Rules, 1982.	20
6. How is the contingency expenditure classified ? Explain each with Example.	20

CON 583

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

सहायक नियंत्रक वैधमापनशास्त्र, गट-ब यांच्याकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, बुधवार, दिनांक १० ऑक्टोबर २०१२

[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-००]

(एकूण गुण—१००)

पेपर क्रमांक ३

वजन मापविषयक अधिनियम व नियम.

(पुस्तकांसह)

सूचना.—(१) सर्व प्रश्नांना समासात नमूद केल्याप्रमाणे समान गुण आहेत.

(२) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

	गुण
१. खालील संज्ञांच्या व्याख्या लिहा (कोणत्याही पाच) :—	२०
(अ) लेबल	
(ब) हिप	
(क) स्टॅम्प	
(ड) प्रिमायसेस	
(इ) ट्रान्सॅक्शन	
(फ) पर्सन	
२. (अ) व्याख्या लिहा.—प्रि-पॅक कमोडीडी.	८
(ब) वजने व मापे (आवेष्टीत वस्तू) नियम, १९७७ अंतर्गत प्रत्येक आवेष्टीत वस्तूवर कोणत्या बाबी जाहीर करणे आवश्यक आहे? तसे न केल्यास नियमांतर्गत कोणती शिक्षा निर्धारित करण्यात आली आहे?	८
(क) कोणत्या आवेष्टीत वस्तूसंबंधी उपरोक्त तरतूद लागू होणार नाही हे स्पष्ट करा.	४
३. वजने व मापे मानके (अंमलबजावणी) अधिनियम, १९८५ मधील वजने व मापे यांचे उत्पादन करणे, दुरुस्त करणे किंवा विक्री करण्याबाबत असलेल्या तरतुदी स्पष्ट करा.	२०
४. थोडक्यात टिप्पणी लिहा (कोणतेही पाच) :—	२०
(अ) परवाना निलंबन आणि रद्द.	
(ब) इंडियन इन्स्टीट्यूट ऑफ लिगल मेट्रॉलॉजी	
(क) ट्रान्सफर किंवा ट्रान्समिशन ऑफ बिझनेस.	
(ड) कम्पाउन्डींग ऑफ ऑफेन्स.	
(इ) अपील.	
(फ) न्यूमेरेशन-कसे केले जाते.	
५. वजने व मापे (अंमलबजावणी) अधिनियम, १९८५ अंतर्गत नियंत्रक, निरीक्षक व इतर अधिकारी आणि कर्मचारी वर्ग यांची नियुक्ती कोणाकडून व काशाप्रकारे केली जाते? या अधिनियमांतर्गत गुन्हाच्या शोधासाठी, तपासणी, शोध, जप्ती व सरकार जमा करणे बाबतीत निरीक्षकांना कोणते अधिकार प्रदान करण्यात आले आहेत?	२०
६. (अ) वाहन टाकी (ब) व्हर्टिकल साठवणूक टाकी यांचे कॅलीब्रेशन करणेची कार्यपद्धती	२०

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR THE NOMINATED OR PROMOTED
ASSISTANT CONTROLLERS, LEGAL METROLOGY GROUP-B.

MUMBAI, WEDNESDAY, 10TH OCTOBER 2012

[TIME—10-00 A.M. TO 1-00 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER III

ACTS AND RULES PERTAINING TO WEIGHTS AND MEASURES.

(With Books)

N.B.—(1) Answer any **five** questions.(2) All question carry **equal** markes given in the margin.

	Marks
1. (a) Write definition of following terms (any five) :—	20
(i) Label	
(ii) Heap	
(iii) Stamp	
(iv) Premises	
(v) Transaction	
(vi) Person.	
2. (a) Define-pre-packed commodity.	8
(b) What declaration is required to be made on every package and state the penalty for contravention of it under the standards of weights and measures (Packaged Commodities) Rule, 1977 ?	8
(c) Which packaged commodities are exempted from above provisions ?	4
3. Explain the provision regarding manufacturing, repair or sale of weights and measures under the standards of weights and measures (Enforcement) Act, 1985.	20
4. Write short Notes on (any five) :—	20
(i) Suspension and Cancellation of Lience.	
(ii) Indian Institute of Legal Metrology.	
(iii) Transfer or Transmission of Business.	
(iv) Compounding of Offences.	
(v) Appeals.	
(vi) Numeration- How to be made.	
5. Who and how appoint a Controller, Inspector and other Officers and Staff of Legal Metrology under standards of weights and measures (Enforcement) Act, 1985 ? What are the powers of Inspectors under the Act for Inspection, Search, Seize and Forfeiture.	20
6. Describe method of calibration of.—	20

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

सहायक नियंत्रक वैधमापनशास्त्र, गट-ब यांच्याकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, बुधवार, दिनांक १० ऑक्टोबर २०१२

[वेळ : दुपारी २-३० ते सायंकाळी ५-३०]

(एकूण गुण—१००)

पेपर क्रमांक ४

आवेष्टित वस्तू नियम, ग्राहक संरक्षण कायदा.

(पुस्तकांसह)

सूचना.—(१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

	गुण
१. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :—	२०
(अ) ग्राहक व्याख्या.	
(ब) आवेष्टक.	
(क) व्यवसायामधील गैरवाजवी प्रथा.	
(ड) जिल्हा ग्राहक संरक्षण परिषद.	
(इ) आवेष्टित वस्तूवर आवश्यक घोषवाक्य.	
२. आवेष्टित वस्तू उत्पादक, आवेष्टक व आयतदार यांच्या नोंदणीबाबत तरतुदी स्पष्ट करा.	२०
३. जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंचाकडे तक्रार कशी करावी व तक्रार प्राप्त झाल्यावर मंचानी कोणती कारवाई अनुसरावयाची असते यांचे वर्णन करा.	२०
४. राज्य आयोगाची अधिकारिता विशद करा व राज्य आयोगाचे फिरते खंडपीठाचे नावे सांगा.	२०
५. उत्पादक / आवेष्टक यांच्या ठिकाणी, निव्वळ वजन / माप तपासणीबाबतची अनुसरावयाची पद्धत सांगा.	२०
६. जिल्हा ग्राहक मंचाचे आदेशाविरुद्ध कोणाकडे दाद मागता येते व अपीलची तरतूद स्पष्ट करा.	२०
७. घाऊक आवेष्टनावर कोणते घोषवाक्य आवश्यक आहे. अशी घोषवाक्य नसतील तर कोणती कारवाई केली जाते ?	२०

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR THE NOMINATED OR PROMOTED
ASSISTANT CONTROLLERS, LEGAL METROLOGY, GROUP-B.**

MUMBAI, WEDNESDAY, 10TH OCTOBER 2012

[TIME— 2-30 P.M. TO 5-30 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER IV

**PACKAGED COMMODITIES RULES,
CONSUMER PROTECTION ACT.**

(With Books)

N.B.—(1) Attempt any **five** questions.

(2) All questions carry **equal** marks.

	Marks
1. Write Short Notes on following (any four) :—	20
(a) Define Consumer.	
(b) Packer.	
(c) Unfair Trade Practice.	
(d) District Consumer Protection Council.	
(e) Mandatory declaration on packaged Commodity.	
2. State in brief procedure for registration of manufacturer, packer and importer of packaged commodity.	20
3. Explain how complaint should be filed before Consumer Disputes Redressal Forum and Procedure to be followed by such forum on receipt of complaint.	20
4. State Powers of State Commission and places of its circuit benches.	20
5. Explain Procedure for net Contents Checking of Packages at Manufacturers / Packer's premises.	20
6. Where can one approach against the order of District Forum and Elaborate Procedure for appeal.	20
7. What are the declaration required to be made on whole-sale Packages, if not declared what action can be taken thereoff.	20